

Nr. 1 Februar 2010.

Indholdsfortegnelse:

Resultater af græsanalyser 2009.	1
Nyt föroptimeringsprogram.	3
Samarbejdet med Blgg i 2009 og fremover.	4
Rådgivning 2010 og fremover	4

Resultater af græsanalyser 2009.

Resultatet af året grovfôrproduksjon ligger nu klar. Resultaterne har været længe om at nå frem dette år. Årsagen skal dels findes i at den nye norske prøveudtager har kørt mest i helgen. I helgen er det ikke givet at en melkeproducent er hjemme. Næste gang har prøven ikke kunnet tages grundet 2. slåt er lagt i siloen oven på 1. slåt eller også er siloen lukket med vatn for at give tryk. Fremover tag venligst kontakt om der skal tages prøver inden 2. slåt eller 3 slåt lægges på toppen af 1. slåt. Omkring 1 slåt gik en del prøver tabt i forsendelsen mellem Norge og Holland. En del prøve har kunnet spores til posthuset i Oslo hvorfra de ikke

er videresendt. Nu foregår al forsendelse fra Norge til Holland med TNT-Expres.

Der er i 2009 taget godt 300 prøver på 86 pladser. I forhold til 2008 er det ca. 15 producenter færre. Det skyldes at de har valgt at tage imod tilbuddet fra Felleskjøpet.

Fælles for alle prøver er at det endelige resultat beregnes af Blgg i Holland. Eneste forskel er at prøver Blgg har taget for Forum Ku analyseres i Holland. Derudover kan der være en forskel i kvaliteten af selve udtagningen. Hvad det betyder for resultatet kan læses i et andet afsnit af nyhedsbrevet.

Tabel 1 1. slåt 2009

År	Tørstof g/kg	Foder kg/FE	Fem	Råprot g/kg TS	Sukker g/kg TS	NDF g/kg TS	Ford.NDF %	ADF g/kg TS	ADL g/kg TS	FKOSvitro %
Gns. 5 år	335	3,67	0,88	167	55	535	67,4	314	27	74,7
2009	317	3,56	0,89	154	47	535	66,5	317	25	74,8
2008	390	3,19	0,89	155	84	533	65,6	304	25	74,8
2007	306	4,10	0,86	170	31	554	66,1	332	31	73,4
2006	341	3,59	0,88	175	61	530	68,9	311	28	75,1
2005	323	3,78	0,88	180	53	522	69,7	307	28	75,2

Tabel 1 viser resultatet af 1. slåt 2009.

Fem ligger rimeligt konstant fra år til år. Det skal understreges at det er gennemsnit af ca. prøver af 1. slåt.

Alene i tørstof varierer indholdet fra 16,0 % til op mod 70 %. Så for den enkelte bedrift er der en del penge at

hente ved at kende kvaliteten af silofôret. Jeg skal komme tilbage med en beregning senere.

Tabellerne er til selvstudium. Har du interesse i at få tabellen i sin helhed skal du tage kontakt og tabellerne vil blive sendt på mail.

Bestil tabellen på < optiko@optiko.dk

Tabel 2 2. slået 2009

	Tørstof g/kg	Foder kg/FE	Fem	Råprot g/kg TS	Sukker g/kg TS	NDF g/kg TS	Ford.NDF %	ADF g/kg TS	ADL g/kg TS	FKOSvitro %
Gns. 5 år	348	3,72	0,83	164	53	551	62,5	321	31	71,6
2009	311	3,49	0,84	154	53	541	62,3	317	29	72,0
2008	377	3,57	0,84	166	59	538	62,1	308	28	72,0
2007	291	4,44	0,82	160	38	562	60,9	333	32	70,8
2006	384	3,48	0,83	177	56	561	63,4	325	33	71,6
2005	378	3,38	0,83	164	60	554	64,0	324	33	71,5

Tabel 2 viser resultatet af 2. slået 2009
Generelt det samme billede som på 1. slået.
Fordøjeligheden på NDF er godt 5 % lavere end 1.
slået. Det har og vil få betydning for kraftforbruget

hvis melkeydelsen skal opretholdes. Efter 5 år med
fôringsrådgivning på Jæren er det et generelt billede,
at det er vanskeligt at holde god ydelse på 2. slået. Tag
kontakt hvis du mangler en forplan. Tlf. 0045 2446
1254

Tabel 3 3. slået 2009

	Tørstof g/kg	Foder kg/FE	Fem	Råprot g/kg TS	Sukker g/kg TS	NDF g/kg TS	Ford.NDF %	ADF g/kg TS	ADL g/kg TS	FKOSvitro %
	312	4,18	0,85	176	46	520	65,2	301	28	72,8
2009	308	3,66	0,84	159	50	522	62,6	305	29	71,9
2008	341	3,77	0,86	173	54	507	65,6	290	25	73,4
2007	279	4,62	0,84	165	46	536	63,8	310	29	71,8
2006	368	3,55	0,87	197	54	520	67,0	300	28	74,2
2005	265	4,76	0,85	186	28	517	67,1	298	27	72,8

Tabel 4 makromineraler

	Na /kg TS	K g	Mg g	Ca g	P g	S g	Cl g	KAB meq
	2,7	28	2,1	4,9	3,5	2,5	12,3	328
2009	3,1	26	2,1	4,7	3,5	2,3	13,1	282
2008	3,0	28	2,1	4,8	3,5	2,6	11,8	348
2007	2,7	26	1,9	4,3	3,5	2,5	12,5	291
2006	2,4	28	2,2	5,1	3,5	2,5	11,2	363

2005 2,5 30 2,4 5,7 3,7 2,6 12,7 356

Tabel 3 viser 3. slået 2009. 3. slået har lidt højere protein indhold, lavere indhold af NDF, - fordøjeligheden lidt bedre end på 2. slået.

3. slået 2009 lagere i protein end de foregående år. Det betyder at PBV indholdet også er lavere end vanligt. Fôring med 3. slået vil gå lettere her i vinter.

Tabel 5 mikromineraler

Mn	Zn	Fe	Cu	Mo	I	Co	Se
mg	mg	mg	mg	mg	mg	µg	µg
78	39	252	6,1	1,5	0,6	100	39
81	36	251	6,1	2,0	0,7	112	43
83	40	222	5,6	1,6	0,6	92	44
78	39	298	5,9	1,4	0,6	114	45
74	39	218	6,5	1,3	0,5	93	31
74	42	272	6,2	1,2		91	34

Tabel 4 viser mineralindholdet i gennem 5 sæsoner, samt gennemsnit af sæsonerne. Bemærkelsesværdig er det, - at fosforværdierne ligger svært stabilt på 3,5. Det er værdt at bemærke at kalsium (Ca) er låg. Det er grunden til

at jeg generelt må anbefale at der gives förkalk i tillæg sammen med mineralfôr. Høgtydende kyr som der findes en del af i Rogaland er ikke dækket ind med mineralfôr selv ved forholdsvis høg tildeling af kraftfôr.

Tabel 5 viser mikromineraler, og som tidligere set er indholdet af selen og zink svært låg.

Det er i 2008 taget en del jordprøver gennem Forum Ku og Blgg. Disse prøver viste svært låge pH værdier i jorden.

Jeg har bedt Torben Rasmussen kommentere

dette forhold og belyse om der en sammenhæng mellem låg pH i jorden, frigivelse af mineralstof til græsset og endelig hvilken indflydelse har det på ensileringsprocessen.

FeedExpert

Et nyt fôroptimerings program fra Rovecom i Holland.

Programmet er hollandsk med en engelsk udgave til engelsktalende lande. Programmet er i 2009 oversat til dansk i 2009. Mit mål med programmet er, at have et fôroptimeringsprogram som kan bruges i både Norge og Danmark som et stærkt og brugbart alternativ til OptiFôr og NorFor.

Optimeringen tager udgangspunkt i den enkelte bedrifts besætning (kovægt, genneseværdi i

besætningen, optimering for 1. - 2. og senere laktationer.) Endvidere er det muligt at bygge egen laktationskurve ud fra race, samt kurve for grovfoderoptagelse i programmet. I beitesæsonen tages udgangspunkt i aktuel græskvalitet målt ud fra sidste 5 år gennemsnitsanalyser af daglig græskvalitet.

I Programmet bygger på det hollandske DVE+ og

OEB+ system. DVE = optageligt protein i tarm (AAT), - OEB = balancen mellem kvælstof og energi i vommen (PBV), NDF – fordøjelighed samt fordøjelighed af stivelse og mængden af stabil stivelse. Det vil i praksis sige at jo bedre balance, der er i forplanen mellem energi (VEM=foderenhed melk) og DVE i foderrationen, jo mere robust er rationen. Et system som forstås i det meste af verden hvor der produceres mælk.

FeedExpert er også god til at analysere forskellige kraftfoderblandinger, - et eks. er at for høje mængder fedtrig raps i en kraftfoderblending viste sig at have en negativ indflydelse på køernes energitildeling i starten af laktationen. For høj fedttildeling har indflydelse på nedbrydningen af NDF og dermed på dannelse af mikrobielt protein.

FeedExpert kommunikerer direkte med Blgg – analyser. Det vil sige at så snart der foreligger analyser fra Blgg der relaterer til en kunde i FeedExpert så opdateres fodermiddeltabellen på den enkelte kunde. FeedExpert er opbygget så der kan optimere rene TMR- rasjoner eller PMR- rasjoner (grundrasjon) med udskrift af kraftfodertildeling i malkebotter på laktationsniveau.

FeedExpert kan optimerer med 2 kraftfoderblandinger plus en opstartsblending og bliver dermed et særdeles stærkt værktøj i

Samarbejdet med Blgg i 2009 og fremover.

Blgg analyser indgik i 2008 en samarbejdsavtale med Felleskjøpet Rogalan Agder (FKRA). Prøven til FKRA udtages av Norsk Landbruksrådgivning eller bonden selv. På laboratoriet hos FKRA bestemmes råanalysen og dataerne beregnes af Blgg i Holland. Blgg er hermed også ansvarlig for analysens resultat og dermed også troværdighed.

For at få et troværdigt resultat er udtagning af prøven til analyse svært vigtig. I utesiloer, plansiloer er det vigtig at prøven tages fra top til

forbindelse foderopdatering af mælkeproduktion i malkebotter.

FeedExpert kan kommunikere med management programmet ProFarm fra SAC/UniForm Agri. ProFarm – management har en økonomidel som kan bruges til at følge den økonomiske udvikling i kvægproduktionen.

Målsætningen med økonomisk opfølgning er at kunne levere data til budgetkontrol senest 2 uger efter månedsskifte.

Med FeedExpert fra Rovecom og ProFarm fra SAC/Uniform Agri har jeg et særdeles stærkt værktøj til sparring af den moderne mælkeproducent hvor effektivitet sættes i højsædet med en praktisk tilgang til foderoptimering og opfølgning. Den praktiske tilgang kommer fra konceptet "Kosignaler" – det er stadigvæk sådan at den bedste foderanalytiker er koen. Koen vil altid reagere, - give respons på den fodring hun tildeles og her er det vigtigt at aflæse signalerne hun sender. "Kosignaler" er hurtigere og mere effektive en 4 -6 uger gamle nøgletalsudskrifter.

Derfor er fjøsbesøg stadig en vigtig del af forrådgivningen.

Med FeedExpert kan jeg til enhver tid kommunikerer med internationale kollegaer der arbejder med foderoptimering, udveksle erfaringer, og være en anerkendt del i et globalt miljø.

bund. Dobbeltanalyser taget på enkelte bedrifter hvor vi ved at der forskel i udtagning af prøven som omtalt viser signifikant forskel i slutresultatet som kan henføres til måden prøven er udtaget på.

En forskel på 2 % i tørstof, 55 gram NDF, 15 gram ADF samt 5 gram ADL giver typisk en lavere fordøjelighed på ca. 2,5 %, - det igen giver en forskel på 0,5 Fem i slutberegningen.

En forskel som omtalt giver en forskel i føroptag på 0,5 kg tørstof dagligt/ku i silofôr. I forventet mækeydelse giver det en forskel på 1,4 kg melk.

I en besætning med 60 kyr giver det en forskel i forventet melkeydelse på 30 ton melk på årsplan svarende til godt 130.000 kr. eller 2.150 kr. pr årsku.

Fôrrådgivning 2010

Jeg skal først beklage at jeg ikke kom ud til alle der har fået taget fôrprøver fra Blgg i 2009. Finanskrisen har, som mange sikkert har hørt ramt jeres kollegaer med melkeproduktion i Danmark vældig hårdt. I Danmark lever mange melkeproducenter på bankens velvilje. Det har betydet svært mange opfølgingsbesøg hos mine kunder i Danmark efterfulgt af en del møter med banker og revisorer.

Det er klart at denne situation ikke er holdbar i længden. Som sagt målsætninge i Norge er at styrke rådgivning til Forum Ku sine medlemmer. Torben Rasmussen blev lejet ind til at gøre en del af jobben for mig. Torben har gjort en bra job på mange pladser med føroptimering til medlemmerne i Nordfylket. Uden Torben ville kontakt til medlemmer i Nordfylket nok ikke havde været mulig grundet manglende tid.

De af jer der ikke har hørt fra mig, ta venligst kontakt for en fôrplan, som sagt der er en del penge at hente på at have en fôrplan. Alle medlemmer med fôranalyser fra Blgg er oprettet i det nye føroptimeringssystem.

Derfor er det vældig enkel at udarbejde en fôrplan med kraftfôrliste da jeg ikke først skal finde resultatet af analysen og taste ind. Resultatet af analysen ligger i systemet, så de fleste fôrplaner er ikke længere væk en et telefonopkald eller en e-post på optiko@optiko.dk

I 2009 er det gået sådan, at de melkeproducenter der har kontaktet mig har fået fôrplaner. Grundet

Budskabet er: Stil krav til prøveudtageren uanset hvem hun/han repræsenterer.

Blgg har i 2009 haft en norsk prøveudtager. Han har jobbet på flexetid, - for meste kun i helgen. Dette har ikke været optimalt, da en del prøver er taget for sent. Blgg har lovet at stramme op denne proces i 2010.

situasjonen i Danmark har der ikke været tid til opsøgende kontakt fra mig. Det skal jeg endnu en gang beklage.

Hvordan skal det blive bedre fremover? Her i skrivende stund bliver der jobbet med at fusionere OptiKo- kvegrådgivning i både Danmark og Norge med Slagtekalverådgivningen Aps i Danmark. Slagtekalverådgivningen tilbyder i dag specialrådgivning på produktion af slagteokser, planter (gødselsplaner, sprøjteplaner, sortsvalg af græs, korn m.m.) Hertil kommer udarbejdelse af miljøplaner i forbindelse med udvidelser af bedriften. Slagtekalverådgivningen mangler således kun rådgivning omkring optimering af melkeproduktionen. Det er her OptiKo kommer ind med erfaring og ekspertise. Planen er at ansætte en ekstra kvegrådgiver samt en planterådgiver så hurtigt som muligt. Det skulle give mere tid for mig til bl.a. norske kunder. Planen fra det nye selskab er at gøre rådgivningen i Norge til et fuldtidsprojekt dækket ind af 2 - 3 mand. Planteavlslådgiveren vil gå ind og dække den del i Norge som Torben ikke kan nå. Det nye selskab vil i alt beskæftige 8 -9 mand, - hvoraf 3 allerede er beskæftiget med rådgivning på slagteokser. Producenter med slagteokser i Norge kan fremover tilbydes specialrådgivning. Hertil kommer tilbud om kurser i optimering af bedriften. Der bliver lagt op til en øgning af aktiviteterne i Norge. Det kan oplyses at der er interesse for et lignende projekt i Sverige.

Der kommer mere orientering, når fusionen er på plads.

Gødselsplaner 2010

Torben påtog jobben med gødselsplaner efter opfordring fra medlemmer i Forum Ku. Mange har været fornøjet med tilbuddet, det stiller selvsagt krav til Torben om opfølgning. Derfor forventer jeg

at Torben snarest tager kontakt med henblik på gødselsplaner 2010. Venter du på Torben tag venligst kontakt direkte til Torben på tlf. 0045 2266 7778